

Södertörns högskola | Interkulturell lärarutbildning 270hp
Examensarbete 15hp | Utbildningsvetenskap avancerad nivå |
Höstterminen 2010

Samarbetet mellan Ross Tensta Gymnasium och polisen

– En kvalitativ undersökning om elevernas och
polisens relation till varandra

15hp

Av: Kanar Janet

Abstract

Autumn term 2010

Author: Kanar Janet

Title: The cooperation between Ross Tensta Gymnasium and the police- a qualitative research about the relationship between the pupils' and the police

The purpose of the essay is to see if the pupils of Ross Tensta Gymnasium feel it is necessary to have an existing cooperation between the police and Ross Tensta Gymnasium. I would like to know how the cooperation works between Ross Tensta Gymnasium and the police and also if the cooperation is visible for the pupils. Furthermore I would like to know if it is necessary to have cooperation between schools and the police even though there are not any obligations to have any.

The methodology I have been using is a qualitative analysis. The entire essay is based on interviews which I have recorded and later transcript it into writing. The theories which I have been using are Wacquant's use of territorial stigma and also the concept of us and the others in which Stuart Hall explains. The questions I have to help me find the answers to my purpose of investigation are:

- In which way is the cooperation visible for the pupils of Ross Tensta Gymnasium?
- How does the relationship work between the pupils of Ross Tensta Gymnasium and the police?
- What part has the school in the relationship between the police and the pupils?

Keywords: Tensta, Police, pupils, cooperation, us and the others, Ross Tensta Gymnasium, territorial stigma

Nyckelord: Tensta, polisen, elever, samarbete, "Vi" och "Dem andra", Ross Tensta Gymnasium, territoriell stigmatisering

Innehåll

Abstract	1
Inledning	3
Fakta om Tensta	5
Syfte	6
Frågeställningar.....	6
Teorianknytning	7
Metod och material	9
Tidigare forskning.....	11
Analys och resultat.....	14
Tycker ni att det är bra med att polisen är i skolan?	14
Tycker ni att det är viktigt att skolan har ett samarbete med polisen?.....	15
En fungerande samarbete. Intervju med Kerstin Friberg och Polis E och A.....	16
Brist på tid påverkar samarbetet.....	18
På vilket sätt är samarbetet synligt för er elever på skolan?	21
En förbättring av samarbetet	22
Slutsats och avslutande diskussioner	26
Framtida lösningar	28
Källförteckning	29
Bilaga 1	32
Bilaga 2	33

Inledning

Det står ingenstans i läroplanen att skolan har ett krav på sig att ha ett samarbete med myndigheter. Det står inte heller i läroplanen för Gymnasieskolan någonting om att skolan ska samarbeta med polisen. Däremot står det att Gymnasieskolor ska ha ett samarbete med högskolor och universitet, Gymnasieskolor ska också ha samarbete med arbetsmarknaden.

Samarbetet med en obligatorisk skola och med universitet och högskolor skall utvecklas liksom samverkan mellan de frivilliga skolformerna. Skolan skall eftersträva ett bra samarbete med arbetslivet, vilket är viktigt för all gymnasial utbildning men av avgörande betydelse för den yrkesförberedande utbildningens kvalitet.(läraryboken 2005, s. 45)

I dagens samhälle kan det vara viktigt med att skolan ska ha ett gediget samarbete polisen. I många områden i Stockholm är relationen mellan polisen och de civila antingen bra eller dåligt, detta är förstås varierande utifrån olika erfarenheter. Med bra menar jag att dem inte har haft några dåliga erfarenheter med polisen.

I ett område som Tensta är relationen mellan polisen och ungdomarna väldigt ansträngt och på sistone har detta lett till mindre upplopp från de unga i området.

Det har diskuterats på sistone om medias makt och om hur media kan ha påverkat vår synsätt och gillande gentemot förorter som till exempel Tensta, ”medierna med sin definitions makt är bland de viktiga aktörerna i skapandet av problembilder i samhället”(Alinia 2006, s.67). I en artikel från Aftonbladet som var publicerad 2009- 02-16 stod det som rubrik ”våldsamt upplopp i Tensta”,

Polisen larmades om våldsamt upplopp i Tensta i norra Stockholm under måndagskvällen.
– Ungdomar sätter eld på parkbänkar och sandlådor och kastar sten, sa Björn Engstrand, polisens presstalesman vid halv nio-tiden. (Aftonbladet2009- 02-16).

De unga som bor i området visar sitt missnöje gentemot samhället genom att skapa oroligheter i området, som att sätta eld på parkbänkar och papperskorgar i Tensta.

Jag själv har bott i Tensta under hela mitt liv och har själv känt av spänningarna som har utvecklats i området. Jag har märkt av den senaste tidens upplopp och missnöje bland ungdomarna i Tensta.

Ungdomarna visar sitt missnöje gentemot mot polisen öppet och polisen intar automatisk en försvarsposition utåt. Ungdomarna är inte bara missnöjda med polisen utan dem är missnöjda hur resten av det svenska samhället behandlar alla boende i Tensta. Jag som boende i Tensta har känt av på senare tid hur Tensta har blivit utfrysad från resten av världen. Den senaste tidens oroligheter har fått mig att börja fundera på varför det inte finns ett krav på skolor att man ska ha ett samarbete med polisen i området. I Tensta finns det ett poliskontor som ligger i byggnaden bredvid Tensta gymnasium. Ungdomarna har olika bilder av polisen och myndigheter i allmänhet, deras känslor gentemot polisen är baserad på rykten och egna dåliga erfarenheter. Majoriteten av de boende i Tensta har annan etnisk bakgrund än svensk. Många har flytt från deras hemländer på grund av fattigdom, förföljelser och krig. Deras känslor gentemot mot polisen är oftast påverkad av hur de har blivit behandlade i deras hemländer, dessa är oftast negativa känslor som dem tar med sig till Sverige och projicerar deras känslor vidare till nästkommande generation¹.

¹ Kerstin Friborg poängterar det under intervjun

Fakta om Tensta

Tensta är en del av mångmiljonprogrammet. 1905 var nuvarande Tensta ett militärt övningsområde som var en del utav Stockholm. Under 60-talet bestämmer sig staten för att sälja järvafältet. Det råder stor bostadsbrist i Stockholm och regeringen startar ett nytt program som kom att kallas för mångmiljonprogrammet (1965-1975). 1966 började man byggandet av Tensta, i och med byggandet började småbarnsfamiljer flytta in till Tensta (Stockholm.se 2010).

På stadsdelsförvaltningens hemsida (Stockholm.se 2010) står det att det bor 17 747 människor i Tensta (2009). Av dessa är det 1106 människor som är mellan 16-19 år vilket är bara 6,2 % av hela befolkningsantalet i Tensta. Det må bara vara 6,2 % av 17 747 människor som är mellan 16-19 år men de hörs, de försöker utmärka sig och synas i samhället på både negativa och positiva sätt.

Ross Tensta gymnasium(stockholm.se) har funnits i Tensta sedan 1984 innan dess var skolan belägen i Norra Latin i Riddarholmen. Skolan har sedan 2003 haft ett samarbete med Ross School som finns i New York/USA. Ross konceptet bygger på att ha mindre klasser med 25 elever och jobba i grupper. Alla elever har också bärbara datorer som dem använder under lektionerna.

Syfte

Syftet med uppsatsen är att se om eleverna på Ross Tensta gymnasium tycker att det är viktigt med ett samarbete mellan polis och skola. Det som jag vill få fram är hur samarbetet mellan skola och polis kan fungera och på vilket sätt det är synligt för eleverna på skolan. Vidare vill jag också få fram om det är nödvändigt med ett samarbete mellan skola och polis även om det inte är ett krav från läroplanen. Jag vill även få fram hur tillvida det går att förbättra den redan existerande relationen mellan skola, elever och polis.

Frågeställningar

För att kunna komma fram till mitt syfte behöver jag ställa mig själv några frågor.

Dessa frågor är:

- Hur är samarbetet mellan Tensta Gymnasium och polisen synlig för eleverna?
- Hur fungerar relationen mellan eleverna på Tensta Gymnasium och polisen?
- Vilken roll har skolan i denna relation mellan polisen och eleverna?

Eftersom min uppsats bygger på en kvalitativ metod, konstruerade jag ett flertal intervjufrågor. Dem finns som en bilaga längst bak.

Teorianknytning

Något som har diskuterats ofta under lärarutbildningen är ”vi” och ”dem andra”. ”vi” och ”dem andra” känslan som genomsyrar det svenska samhället och stärker dem redan existerande fördomarna i skolan och resten av samhället. Det är en inriktning som jag kommer att rikta mig in på och dra paralleller till min analys. Enligt mig är ”vi” och ”dem andra” en teori som kommer att bli mer och mer aktuell i och med rasismens prägling i det svenska samhället. ”vi” och ”dem andra” är ett ämne som både Sernhede och Kamali diskuterar och belyser. Vi människor har ett behov av att dela upp allting i kategorier, detta är något som Stuart Hall håller med om. I Halls bok *spectacle of other* så tar han till sig Saussures ord, ”The argument here is that we need ‘difference’ because we can only construct meaning through a dialogue with the ‘other’” (Hall, Stuart, 1997 s. 235). Människans behov av att dela upp andra individer runtomkring sig i ”vi” och ”dem andra” ligger i vårt sätt att vara.

Ove Sernhede (Sernhede, Ove 2002, s.15) bok *Alienation is my nation*, talar om att de senaste åren har ungdomarna strävat efter att motarbeta den uppdelning av ”vi” och ”dem andra” som har skett i det svenska samhället under det senaste decenniet. Vidare anser Sernhede att de vuxnas strävan att lära ungdomarna kulturell mångfald är snarare tvärtom. Enligt Sernhede bör de vuxna lära sig från ungdomarna. Jag måste hålla med Sernhede, jag anser att de vuxna bör lyssna på ungdomarna och att de faktiskt borde få en chans till att uttrycka sig. Ungdomarna som bor ute i förorten anser sig vara ignorerade och osynliga för resten av det svenska samhället. Just därför agerar de med att bränna papperskorgar.

Ungdomar som har en annan kultur utöver den svenska kulturen känner sig för det mesta förvirrade för att de vid vissa tillfällen vet inte hur de ska agera under olika situationer. Sernhede kallar detta för kulturkrock och detta påstående stämmer. Under intervjun fick jag uppleva elevernas förvirring kring vissa frågor, att de inte visste hur de skulle svara eftersom de själva var klivna till svaret på frågorna.

I en rapport 2006 som Masoud Kamali (Kamali, Masoud 2006, s. förord) hade fått i uppdrag av statens offentliga utredningar, skulle Kamali kartlägga och identifiera bakgrunden till diskriminering som sker på grund av att man tillhör en annan etnisk bakgrund än svensk eller annorlunda religion. Rapporten bygger på olika mindre rapporter och utredningar. Ett av dessa är Simon Anderssons utredning. Simon Anderssons (Andersson, Simon 2006, s.159) kapitel, *Släcka eld med bensin* diskuterar han bland annat skälet till kravallerna som startades i Frankrikes förorter 2005. Andersson tar upp en händelse som

skedde i Sverige som var väldigt lik händelsen som hände i Frankrike, men det ledde aldrig till några kravaller. Däremot tar han upp att Sverige inte har ett officiellt erkännande av att rasism existerar inom poliskåren gentemot människor med annan etnisk bakgrund än svensk. Men Andersson påpekar dock att rasism existerar och att det är fullt synligt för det svenska folket. När poliser har intervjuats talade dem alltid i ”vi” och ”dem andra”. Där ”dem andra” var alla de människor som hade en annan etnisk bakgrund än svensk. Vidare anser Andersson (Andersson, Simon 2006, s.177) att kultur är ett begrepp som har ersatt begreppet ras. I och med ”vi” och ”dem andra” uppdelningen blir rasism en självklar närvaro i det svenska samhället. Även eleverna som jag intervjuade uppdelade det i ”vi” och ”dem andra”, i detta sammanhang var polisen ”dem andra”.

En annan teori som jag anser kan kopplas till min uppsats är Wacquants teori som han kallar för territoriell stigmatisering. Wacquants teori bygger på att det finns stadsdelar som är utestängda från resten av det svenska samhället. Enligt Wacquants teori är invånarna i dessa utestängda stadsdelar ”dömda” att misslyckas (Lindbäck, Jonas, 2009 s. 12). Vidare påpekar Wacquant att invånarna i dessa städer/stadsdelar blir ständigt påmind om detta. Teorin stärks i och med att dessa städer/stadsdelar är belastade med tungt kriminallitet, även etnicitet och den sociala ställningen i samhället är en del av teorins karaktär. Media och politikerna stärker denna syn på dessa städer.

I utbildning och demokrati så diskuterar Sernhede (Sernhede, Ove 2009, s.5) Wacquants teori och anammar den till förorterna i Sverige. Enligt denna så undkommer ingen stigmatiseringen utan den bidrar till att stärka den stereotypa förställningen som redan existerar och förvärrar situationen.

Sernhede talar även om två dimensioner som existerar i ungdomarnas värld. Det finns en horisontell dimension och en vertikal dimension och dessa två dimensioner möts i skolan. Den horisontella dimensionen innefattar ungdomarnas vardagliga liv i förorten som till exempel grannskapsbanden och de lokala traditioner som finns i förorten. Medens den vertikala dimensionen är den dimension som vill upprätthålla och förmedla svenskheten. Detta går att koppla till kulturkrock. Kulturkrocken som uppstår dagligen i skolan bör åtgärdas. Att många elever är förvirrade på grund av att dem står mellan två olika kulturer förbättras inte av att det finns en territoriell stigmatisering i det svenska samhället. Utan det snarare förvärrar situationen.

Metod och material

Uppsatsen kommer att göras med hjälp utav en kvalitativ forskning. Jag kom att utföra intervjuer med sex elever, tre killar och tre tjejer. Intervjuerna spelade jag in med hjälp av en diktafon, som jag senare kom att transkribera. De elever som jag intervjuade kommer att vara anonyma i uppsatsen. De elever som deltog i intervjun fick en informationslapp som dem fick signera (se bifogad bilaga). Jag valde ut elever som jag var bekant med privat och på så sätt underlättades stämningen under själva intervjun. De elever som jag valde ut är också goda vänner med varandra, vilket underlättade diskussionen under intervjun emellan eleverna. Att dem är goda vänner med varandra och att dem känner mig går att ifrågasätta. Men jag insåg under intervjun att detta underlättade stämningen och jag fick riktiga svar på mina frågor. Eleverna ansåg att dem kända sig trygga och att dem kunde uttrycka sig och svara ärligt på mina frågor. Eftersom mina frågor inte var ”stängda” frågor kunde

Min första intervju blev en gruppintervju med tre killar som läser andra året på Tensta gymnasium. Dom går andra året på naturvetenskapliga linjen på Ross Tensta Gymnasium. Dom är fullt medvetna om vad det hela går ut på och dem har också fått skriva på ett papper (se bifogad bilaga). Andra intervjun blev med tre tjejer som är goda vänner. En av tjejerna läser naturvetenskapliga linjen och dom andra två tjejerna läser samhällsvetenskapliga linjen. Alla tre tjejer läser andra året på deras respektive linje.

Eleverna och Polisen är anonyma, detta eftersom dom inte ska behöva oro sig för vilka konsekvenser deras svar kan medföra och på så sätt kan svara ärligt på frågorna. Utöver de sex elever som jag intervjuade så fick jag också intervju biträdande rektor på Ross Tensta Gymnasium. Jag försökte få en intervju med Ross Tensta Gymnasiums rektor, Inger Nyrell men hon hade ingen tid. Jag fick även intervju polisen som arbetar i Tensta, Intervjun med Polis E och polis A utfördes på närkontoret på en torsdag då poliskontoret hade öppet.

Frågorna som jag ställde till rektorn och polisen var likadana som de frågor jag ställde till eleverna, skillnaderna är förstås formuleringen på frågorna. Eftersom jag intervjuade var det bra att ha en bok om forskningsmetodik, jag hittade en bra bok som heter *forskningsmetodikens grunder* av Patel och Davidson.

Jag har varit tydlig med att förklara för individerna som jag intervjuade att det var frivilligt och anonymt. Jag började alla intervjuer med att förklara mitt ämne och de fick också några minuter på sig att läsa igenom frågorna som jag skulle ställa. Jag var också noga med att formulera mina frågor så att de

var lätta att förstå. Enligt Patel och Davidson är det viktigt att tala om för de intervjuade på vilket sätt jag kommer att använda mig utav intervjun. Detta har jag gjort, jag talade också om för de intervjuade att de fick avbryta sin medverkan i intervjun när dom ville. Patel och Davidson poängterar att det är bra att förklara på vilket sätt deras svar kan vara till användning för mig. Detta eftersom de intervjuade har inget begrepp om deras betydelse till min uppsats.

Svaren från intervjuerna delade jag upp i mindre olika rubriker som omfattar svaren jag fick av ungdomarna, biträdande rektor och poliserna på närpolisen i Tensta. Jag har direkt citerat från de olika intervjuerna men jag har också referat till intervjuerna vid olika tillfällen och vidaretolkat dem med hjälp av tidigare forskning och teorier.

Tidigare forskning

Jag sökte på Södertörns bibliotek hemsida, jag använde mig av diverse sökord som, *polis, ungdomar, invandrare, förort, skola*. Jag har hittat diverse uppsatser som har likheter med det ämne som jag arbetar med. Jag har bland annat hittat en c-uppsats inom socionomprogrammet skriven av Jenny Andersson från 2008, uppsatsen heter *ungdomars attityder till polisen*. Eftersom Andersson har skrivit inom socionomprogrammet är ämnet koncentrerad på olika psykologiska begrepp. Hennes tillvägagångssätt är väldigt lik min, hon har utfört en kvalitativ studie. Andersson har intervjuat två grupper en grupp med 4 killar och en annan grupp med 3 tjejer. Andersson hade bakgrundsfrågor som stöd för hennes intervjuer. Ungdomarna som Andersson intervjuade kom från en fritidsgård som är belägen i en invandrartät förort som heter Hammarkullen och ligger i Göteborg. Andersson jobbade själv på denna fritidsgård vilket gjorde att hon redan kände ungdomarna som hon intervjuade. Frågorna som Andersson ställde till ungdomarna var om deras förtroende för polisen och om olika situationer med polisen.

Andersson ansåg att det inte fanns någon gemensam attityd gentemot polisen. Under sina intervjuer fick hon både positiv och negativ attityd gentemot polisen. Allmänhetens syn på förortsungdomarna som förstärks av media påverkar ungdomarna i förorten. Andersson anser att dessa stereotypa föreställningar som bland annat media uppger kan leda till diskriminering gentemot ungdomarna ute i förorten och på så sätt förstärks vi och dem känslan. Ytterligare kom Andersson också fram till att ungdomarna hämnas helst själva istället för att anmäla det till polisen. Detta är för att många ungdomar i förorten är rädda för att vittna på grund av vilka konsekvenser det kan medföra, ungdomarna anser att polisen inte kommer att kunna skydda dem.

Adolfsson och Nyrén har 2004 skrivit ett fördjupningsarbete som heter *kontakten mellan polis och ungdomar*. Adolfsson och Nyrén fördjupningsarbete gick ut på att dela ut en enkätundersökning i två niondeklasser, en i Stockholm och den andra i Umeå. Niondeklasserna har via enkät svarat på frågor om ungdomarnas syn på polisen och kontakt med polisen. De har också intervjuat två vuxna personer, en som jobbar på ungdomsenheten i Borlänge och den andra personen på ungdomsenheten i Gävle. Frågan som ställdes till ungdomsenheten var hur polisen jobbade med ungdomarna.

Detta fördjupningsarbete har samma utgångspunkt som det ämne som jag skriver om, däremot är den mer inriktad på niondeklassernas möte med polisen och hur dem har uppfattar polisen utifrån de möten som har skett. Precis som mig har de också utfört intervjuer med myndigheter. Jag däremot har inte delat ut några enkätundersökningar till eleverna på Ross Tensta Gymnasium utan jag har istället intervjuat elever på skolan. I och med att Adolfson och Nyrén har utfört enkätundersökningar anser jag

att dem inte skapar en relation till eleverna och till skolan och då blir resultaten från undersökningen opersonliga, jämfört med mina intervjuer som blir mer personliga eftersom det finns inga bestämda svar som eleverna ska svara på. Adolfson och Nyrén resultat visar på att samarbetet mellan socialen och polisen var komplicerat än vad dem trodde i början. De två skolorna hade lite olika syn när det gällde de olika frågor som ställdes i enkätundersökningarna. Eleverna i Hagaskolan tyckte att polisen kunde vara lite för hårda mot ungdomar som hade utfört ”mindre brott”. Samtidigt tyckte eleverna att det var viktigt att en relation skulle skapas mellan ungdomen som har brutit mot lagen och polisen som har tagit fast denna. Eleverna på Hagaskolan ansåg att en kontakt mellan de inblandade bör etableras och att samma polis bör ta hand om ärendet om samma ungdom utför ett annat brott. De elever på Österholmskolan som hade blivit dåligt bemötta av polisen var också de som hade en dålig bild av polisen.

Allard och Alvéns vid polisutbildningen i Umeå universitet 2006 skrev ett fördjupningsarbete som heter *Polis och skola i samverkan – hur fungerar det i Gävle?*

Syftet med Allard och Alvéns arbete var att ta reda på hur samarbetet mellan polis och skola fungerar i Gävle. I och med detta undersökte de också om polisen utförde spontana besök till skolorna. För att ta reda på detta, utfördes det intervjuer med polisen och personal på en skola. Både Allard och Alvéns ansåg att en bra samverkan mellan polis och skola var viktigt. Detta på grund av att man kan fånga upp de elever som är i riskzonen och på så sätt förbygga brott. Resultatet av undersökningen visade att det finns brister i samarbetet mellan skolor och polisen. Resultaten av deras undersökning är något som jag anser är gemensamt med resultatet på min uppsats dock har Allard och Alvéns resultat byggt på ett större forskningsområde än vad jag har täckt.

Allard och Alvéns kom fram till att det fanns ett samarbete mellan skola och polis, men att det var mellan rektor och polis. Lärarna hade ingen kontakt med polisen, många utav lärarna hade ingen aning om att det fanns ett samarbete mellan rektor och polisen. Polisen kopplades bara in i ärenden om allvarliga lagbrott hade skett, annars skulle skolan klara av mindre konflikter själva.

Av den orsaken att Tensta är en mångkulturell stadsdel med många olika kulturer kommer man oundvikligt i utanförskap och ”vi” och ”dem andra” attityden. Därför har jag också tagit del av Mathiassons bok *utanförskap och gemenskap* från 2004. Mathiasson diskuterar om rasismens historia i världen allt från slav eran, vit makt rörelsen till fördomar och främlingsfientlighet. Med utanförskap syftar han på invandrare som inte får chansen att delta i samhället. Unga killar som är invandrare och bor i ett utsatt område, klassas som farliga. Annat som tas upp i boken är bland annat att ungdomar med invandrarbakgrund kan känna sig att de är mellan två kulturer, föräldrarnas och den svenska kulturen.

Det är en svår balansgång som många ungdomar är tvungna att ta. De försöker vara till lags för två olika kulturer samtidigt.

Det Mathiasson diskuterar är en alldaglig känsla som många unga med invandrarbakgrund känner. Det är en form av en maktlös känsla vilket kan göra en arg och förvirrad. Vidare kan det vara extra jobbigt för de unga med föräldrar som vägrar anamma den svenska kulturen och ideologin och göra det till en del av deras egen ursprungskultur. Som föräldrar kan man också känna sig hjälplösa när man ser frustrationen i deras barns ögon. Den här känslan av maktlöshet hos de unga kan visa sig på flera olika sätt, ett sätt kan vara att dem inte har någon förtroende för samhället och myndigheter som till exempel polisen. Detta är synligt på analysdelen. Eleverna anser att polisen inte ska blandas in i skolans problem och att polisen ska helst inte komma till skolan.

Ahmadi 1998 *Ungdom, kulturmöten, identitet* tar upp samma sak som Mathiasson. Ahmadi diskuterar vidare att det svenska behandlingshemmet inte är anpassad för invandrare. I dagens svenska samhälle krävs det en rekonstruktion av systemet, detta för att det ska anpassa dagens mångkulturella samhälle som Sverige har blivit till. Ahmadi diskuterar vidare att flerspråkighet har blivit allt vanligare i Sverige, han anser att istället för att diskutera bristerna av det svenska språket hos barnen ska man bringa fram resurserna av barnens friskspråkighet. Bakgrunden till att invandrarungdomar har mer allvarliga problem än etnisk svenska ungdomar är baserat på att de är mer utsatta för våld, har hälsoproblem och att de har en dålig inställning gentemot arbetsmarknaden.

Under 2009 låg arbetslösheten i Tensta på 4,8 % för ungdomar mellan 18-19 år. Men under 2010 har antalet arbetslösa ökat till 5,4 %. Under 2009 räknade kommunen med att 15 % utav ungdomarna i Tensta mellan 18- 24 år är arbetslösa (Stockholm.se2010). Detta är en stor ökning som har påverkat de boende mycket. Brist på sysselsättning har lett till ökat missnöje bland de boende och det har visat sig tydligt i och med de ”upplopp” som media har rapporterat om under 2009. Många utav de studerande på Ross Tensta Gymnasium har inget hopp om framtiden och många elever ger redan upp under skolåren. Känslan av hopplöshet uppkommer i och med att de ser hur människor i deras omgivning är arbetslösa. Just denna känsla av hopplöshet är mest synligt hos de unga männen jämfört med de unga kvinnorna i området. Under 2009 var det bara 43.8% av männen som studerade vidare på en eftergymnasial utbildning, jämfört med kvinnorna där var det 55.4% som fortsatte med eftergymnasiala utbildningar (Stockholm.se,2010).

Analys och resultat

Tycker ni att det är bra med att polisen är i skolan?

Kanar: tycker ni att det är bra med att polisen är i skolan?

H: Dom behöver egentligen inte vara här.

T: det gör ingen skillnad att dem är här!

J: det händer inget större eller mindre om dem är här eller inte.

Kanar: vad menar du då?

J: det spelar ingen roll, det gör typ ingen skillnad om dem är i skolan eller inte. Om något dåligt skulle hända, kommer det att hända även om dem är där eller inte.

J och H: det skulle kännas tryggare om dem var invandrare istället.

T: Dom skulle förstå oss bättre

H: det skulle kännas bekvämare.

Detta är vad som sades när jag intervjuade killarna. Det som framkommer är bland annat att dem helst hade velat ha poliser med invandrarbakgrund, detta för att killarna anser att det skulle kännas tryggare och bekvämt. För killarna är polisen "dem andra" som inte tillhör samma krets som killarna. J och H anser att ha poliser med invandrarbakgrund skulle göra att det skulle kännas tryggare. För eleverna på Tensta gymnasium är en polis med invandrarbakgrund någon som dem kan relatera till. En än gång så handlar det om "vi" och "dem andra", en polis som är etnisk svensk är inte lika välkommen som en polis med invandrarbakgrund.

Samma fråga ställde jag till tjejerna:

N: Nej det är onödigt, dom behöver inte vara i skolan.

S: Jag håller inte med N. Jag tycker att det är bra att dom finns. Det är bra att dom är så nära.

A: Jag förstår inte varför dom måste komma till skolan..

Fast egentligen så spelar det ingen roll om dom är i skolan eller inte.

Kanar: På vilket sätt spelar det ingen roll?

A: Jag tycker egentligen inte att det gör någon skillnad om dom är i skolan, fast det är ok ibland. När man ser dom i kafeterian. Jag brukar säga hej till dem.

Enligt A spelar det ingen roll om polisen är närvarande i skolan. A säger först att hon inte förstår varför polisen måste vara i skolan, men säger sen att det egentligen inte spelar någon roll om polisen är närvarande eller inte. Att eleverna är osäkra på vad de egentligen anser om polisens närvaro i skolan tyder på osäkerhet och brist på information från rektor och lärare angående polisens närvaro. I och med ungdomarnas svar så gick jag vidare till nästa fråga som var en följdfråga till det föregående.

Tycker ni att det är viktigt att skolan har ett samarbete med polisen?

Kanar: Tycker ni att det är viktigt att skolan har ett samarbete med polisen?

J: Ja

T: Nej

H: Ja, jag tycker det

T: Jag tycker inte att det är så viktigt för att det är ju skolan. Det är inte så att det ska hända kriminella saker.

J: Jag tycker ungefär samma sak, det är inte så att det händer så allvarliga saker så att polisen behöver blandas in. Men fortfarande man kan liksom ha en liten kontroll mellan polis och skola.

Kanar: Vad menar du med kontroll mellan polis och skola

J: Jag menar att skolan och polis ska kunna förstå varandra och kunna kontakta varandra utan några problem. Därför tycker jag att det är ok med ett samarbete.

Kanar: Ok

Killarnas svar tyder på att dem gärna vill ha polisen närvarande, men inte varje gång ett problem sker. T anser att det inte är så viktigt med att skolan har ett samarbete med polisen, eftersom han anser att det inte borde finnas några kriminella problem i skolan. J håller med T men menar ändå att det är bra att skolan har kontakt med polisen. När samma fråga ställdes till tjejerna så fick jag nästan samma svar. Däremot så är det en av tjejerna som är lite osäkra på vad de tycker.

Kanar: Tycker ni att det är viktigt att skolan har ett samarbete med polisen?

S: Ja.

Kanar: Varför det?

S: Det går säkert snabbare och ta kontakt med polisen, då om någonting händer då är dom där snabbt.

N: Jag tycker också att det är bra. Alltså det är bra på ett annat sätt, men samtidigt nej också. Jag vet inte.

S: Varför är det dåligt?

N: Därför att ungdomar vill inte ha polisen runtomkring sig.

S: Men dom behöver inte veta!

N: Vaddå, kommer civilpolis till skolan? Är det du menar?

S: Men har inte polis vart i skolan redan?

N: A men pass på det, jag tycker inte att det är bra.

A: Jag tycker heller inte att det är bra. Om det är problem i skolan och sånt, då ska skolan ta hand om det inte polisen.

N: Mm, det ska inte gå så långt att man kontaktar polisen.

Det är blandade känslor riktat mot polisen och deras närvaro i skolan. Visst anser ungdomarna att det kan vara bra med ett samarbete mellan skola och polis, men samtidigt anser dem att skolan bör sköta vissa saker själva utan att blanda in polisen. N och A anser att problem inte ska bli så stora att skolan måste kontakta polisen. Mycket handlar om att eleverna vill att skolan ska lösa problemen internt utan att blanda in andra parter, som i det här fallet är polisen. För eleverna är polisen ”dem andra” som ska hållas utanför och inte ta del av deras vardag. Mycket av dessa känslor är baserad på territoriell stigmatisering(Lindbäck, Jonas 2009, s.12). Eleverna ser skolan som ett slutet samhälle där utomstående inte ska få ha någon inblick i. Enligt eleverna är polisen utomstående som borde hållas utanför skolan. Skolan är för eleverna deras eget samhälle med egna regler och rutiner, ett samhälle där resten av världen kan exkluderas ifrån.

Ungdomarna som jag har intervjuat är medvetna om att det finns ett samarbete mellan skolan och polisen. När jag frågade på vilket sätt samarbetet var synligt för ungdomarna fick jag samma svar från killarna och tjejerna. De berättade att poliserna brukar hänga i matsalen eller ta en kopp kaffe i skolans kafé. Ingen sa något om att skolan hade informerat dem om samarbetet, utan att samarbetet var synligt för dem. Eleverna borde ha fått information från lärare om att ett samarbete finns mellan skolan och polisen.

En fungerande samarbete. Intervju med Kerstin Friborg och Polis E och A

Kanar: Har ni ett samarbete med Ross Tensta gymnasium?

Polis E och polis A: Mm

Kanar: Vad går samarbetet ut på, hur går det till?

Polis E: Ja vi har ett samarbete med Ross Tensta Gymnasium. Vi har ett samarbete med alla skolor som finns i vårt närpolisområde.

Vårt närpolisområde är Rinkeby, Tensta och Spånga. Och det fungerar på så sätt att av dem poliserna som finns på närpolisen i Rinkeby så finns det ett antal skolor som är knutna till respektive polisman då! Så jag tror jag har två skolor för närvarande...

Polis A: Och jag har en.

Polis E: Och du har en skola. Det varierar lite grand mellan en och tre skolor och praktiskt sätt så fungerar det så att en eller två personer på skolan har telefonnumret till oss, till våra tjänstetelefon dåra. När skolan känner att dem har någonting som dem vill ventilera så har dem möjlighet att ringa till oss. För det mesta så brukar vi kunna ge svar på dem här frågorna ganska så direkt och är det så att det är mer av omfattande karaktär då ber vi att få ringa tillbaka och sen så bollar vi då sinsemellan. Oftast har ju det här med...

Det låter så högtagande när man säger juridiska avdömnings, men det kan vara till exempel att en elev har betett sig på ett visst sätt eller låt säga att nån 14 åring haft med sig en kniv i skolan som har blivit påkommen. Hur man ska förfara med det, hur skolan ska gör osv.

Så det kan vara en sån grej som kanske inte är helt lätt att svara på, på rak arm utan att man pratar lite med våran det vi kallar för förundersökningsledare som styr alla våra utredningar osv. Och sen så ringer man tillbaka.

Det är ett sätt!

Sen är det ju också en annan del som vi vill ha in information om och det är ju exempelvis inför skollov osv..

Om det finns någon geografisk plats som vi ska vara lite mer uppmärksamma på. Ett exempel är väl Valborgsmässaafon om det är så att skolan vet vid förväg att det ska bli ett fylleslag av dignitet så kanske vi vill veta ungefär var det är nånstans så att vi kan finnas med där litegrand och också ger det oss möjligheter kanske förbereda hur vi jobbar, om vi ska jobba informellt eller om vi ska inkalla extra personal..

Ja lite såna grejer. Så det är två exempel på hur samarbetet kan fungera. Det finns inga egentliga ramar för hur vi jobbar utan det är väldigt mycket upp till skolan och till den enskilda polisen.

Polis E och Polis A förklarar att varje polis har en skola som de har ett samarbete med. Polis E är inte helt säker men han tror att han har två skolor för tillfället. Att båda var lite osäkra på hur många skolor de hade förvånade mig. Vidare så förklarade polis E vad samarbetet går ut på och till vilken fördel det är att ha ett samarbete med skolor.

När jag frågade Kerstin Friborg samma fråga så fick jag ett liknande svar.

Kanar: Har Ross Tensta gymnasium ett samarbete med polisen?

Kerstin: Ja, vi har ett samarbete på det sättet att vi träffas lite nu och då, alltså det är inte så att det är... Vi har inga papper på det så att det är formaliserat på det sättet. Men däremot, dels så har vi då närpolisen i huset bredvid där vi har vår matsal och aula. Ehh, dessutom så är ju polisen också med i en grupp här ute i Spånga- Tensta där socialtjänsten, polisen och skolrepresentanter för skolan träffas.

Kanar: Ok

Kerstin: Ehh, så att det är väl så att säga på det sättet som vi samarbetar.

Ehh, annars kan vi säga att vi har ju genom att närpolisen finns härborta, så har vi haft bra och ganska täta kontakter. Vi har sagt att dem får komma och äta i vår matsal när dem känner för det och överhuvudtaget vara bland barnen eller komma ta en kaffe i kaféet härnere dåra sådär, det är bra att dem syns att det blir en naturlig del så att säga, att det inte är något konstigt att dem dyker upp!

Det behöver inte vara några skurkar i närheten, dem kan komma ändå.

Kerstin Friberg poängterade att det inte finns något officiellt dokument som formaliserar samarbetet utan det är snarare en verbal överenskommelse som är tydlig i och med att polisen har tillåtelse till att vistas på skolan. Kerstin förklarade också att dem ville att polisen gärna skall synas på skolan utan att det ska finnas några skurkar i närheten.

Brist på tid påverkar samarbetet.

Jag frågade Kerstin Friberg och närpolisen om brist på tid påverkade samarbetet mellan Ross Tensta gymnasium och polisen och fick ett svar som kan tolkas på flera olika sätt. Jag ställde denna fråga eftersom närpolis kontoret har bara öppet en dag i veckan. Under denna dag utför dem en massa olika uppgifter. Att upprätthålla en relation med Tensta gymnasium är en uppgift utav flera. Detta är något som Kerstin Friberg är medveten om och hon anser också att för att samarbetet mellan polisen och Tensta gymnasium skall utvecklas så krävs det mer tid.

Polisen anser att samarbetet har fungerat bra och det får dem bekräftat eftersom ingen skola har brutit kontakten med polisen. Men frågan som man kan ställa sig är: vilken skola vill egentligen bryta ett samarbete med polisen?

Det finns ingen lag eller krav på att skolor måste ha ett samarbete med polisen. I läroplanen(läraryboken 2005, s.45) står det att gymnasieskolor ska sträva efter att skapa samarbeten med universitet och högskolor, men det står ingenstans att skolan måste skapa ett samarbete med polisen. Däremot står det i läroplanen att lärarna ska sträva efter att ”klargöra det svenska samhällets grundläggande värden och med eleverna diskutera konflikter mellan dessa värden och faktiskt verklighet.”(läraryboken 2005, s. 52) Inkluderar inte detta att ha ett samarbete med polisen som en självklarhet. För många är skolan en mötesplats och en dörr för resten av världen, det är en chans för eleverna till att bli introducerade till resten av det svenska samhället. Precis som Sernhede påpekar så möts två dimensioner i skolan. Den horisontella dimensionen och den vertikala dimensionen. Det är viktigt att kontroll och balans bibehålles när dessa två dimensioner möts. Man kan likna dessa två dimensioner till två olika världar eller två helt

olika kulturer som möts. Majoriteten av eleverna på Ross Tensta gymnasium har en annan etnisk bakgrund än svensk och därför har många flera olika kulturer som de försöker behålla och blanda med den svenska kulturen.

Vidare anser polisen också att skolorna har varit mycket tillmötesgående och samarbetsvilliga när det gäller att vidarebefordra information som polisen har gett till skolan. Precis som Kerstin Friborg så inser polisen att man kan alltid förbättra relationen mellan skolor och polisen. Samarbetets syfte, det är att förbättra relationerna mellan skola och polis. Men detta samarbete som polisen har skapat med skolan är mer mellan rektor och polis, inte mellan elever och polisen. Samma resultat fick Allard och Alvé (Allard & Alvé 2006, s.17) fram i deras rapport där det framgår att lärarna är omedvetna om samarbetet som pågår mellan skola och polisen.

Poliserna som jag intervjuade var fullt medvetna om att skolorna ville se dem oftare men att brist på tid omöjliggör det. Att besöka skolorna och vidareetablera kontakten är inte något som har första prioritering för polisen. Poliserna ansåg att medborgarna känner sig som mest otrygga under kvällstid och därför är deras prioritering under kvällstid.

Samverkan med skolan uppdras åt särskilt utpekade så kallade kontaktpoliser. Varje skola i Västerort har en egen kontaktpolis. Kontaktpolisen säkerställer att skolan har en etablerad kontaktväg till polisen. Kontaktpolisen har regelbunden kontakt med rektorn, och för diskussioner om trygghetsskapande åtgärder på skolan. Tillsammans skapas rutiner för att fånga upp problem och reda ut svåra situationer som uppkommit. Kontaktpoliserna skapar också goda relationer med eleverna på skolan, genom regelbundna besök.(polisen.se ,2010)

Detta är vad som står på polisens hemsida (polisen.se, 2010) angående kontaktpoliser för skolor. Bland annat så står det att polisen ska skapa goda relationer med eleverna på till exempel Ross Tensta gymnasium. Just denna punkt ska uppnås genom att kontaktpoliserna ska göra regelbundna besök i skolorna. Enligt polis E och hans kollega polis A brukar de ibland besöka skolans kafeteria och föra en konversation med eleverna på Ross Tensta gymnasium.

Allard och Alvé (Allard & Alvé 2006, s.12) hade intervjuat en polisassistent angående samverkan mellan skola och polisen. Polisassistenten förklarade att det inte fanns någon avsatt tid för samarbetet och att spontana besök görs av polisen men inte under skoltid utan istället efter skoltid det vill säga på fritidsgårdar.

Allard och Alvéen hade även intervjuat Rektor och lärare. Läraren som dem hade intervjuat var omedveten om att skolan hade en kontaktperson hos polisen. Vidare kom Allard och Alvéen (Allard & Alvéen 2006, s.15) fram till att rektorn på skolan var nöjd med samarbetet men att lärarna på skolan var omedvetna om samarbetet mellan skolan och polisen.

Kanar: Hur tycker du att det fungerar nu när dem är nära och sen att ni har gett dem en form av godkännelse att dem får gå runt i skolan och visa sig lite?

Kerstin: Ja, alltså vi har tyckt att det har varit jätte bra. Alltså det enda klagomålet är väl möjligen att dem är där alldeles för sällan. Vilket naturligtvis har med deras verksamhet att göra, dem kan inte naturligtvis inte ägna hela veckans arbete åt att gå runt på Ross Tensta Gymnasium så att säga, utan... Men visst det skulle vara bra om dem fanns där lite oftare, mm.

Kanar: Ok, för att när jag fråga polisen så tyckte dem ungefär samma sak...

Kerstin: Mm, jo men det är ju så...

Kanar: Det är ont om liksom hjälp!

Kerstin: Ja, det är ont om tid helt enkelt. Det händer ju saker runtom i närområdet så att dom måste naturligtvis finnas till hands för mycket...

Kanar: Mm

Kerstin: Det händer ju ibland att vi har incidenter här, antingen på skolgården eller vid någon enstaka tillfällen även i huset så att säga... Och ibland skulle det ju vara bra liksom att veta att dem fanns tillgängliga i huset bredvid, men... har vi tur gör dem det men för det mesta inte dåra...

En än gång framlyser Kerstin Friborg problemet med brist på tid. Kerstin förklarar att skolan gärna skulle vilja ha polisen mer närvarande än vad dem är nu. Det händer ibland att skolan behöver polisen men att de tyvärr inte är på kontoret för att det förmodligen är stängt. Att närkontoret är öppet en gång i veckan är inte något som är bra för vare sig Ross Tensta Gymnasium eller för Tensta i allmänhet. För att polisen skall kunna förbättra relationen mellan ungdomarna krävs det att de är tillgängliga mer än bara en gång i veckan.

Kanar: Hur tror ni att samarbetet kan utvecklas ännu mer till det bättre?

Kerstin: Ja.. Alltså det handlar återigen om tiden. Det finns två stycken närpoliserna härborta, för det mesta. Dem är här 1 dag i veckan tror jag om det är inte ändrat nu då och för att vi skall kunna utveckla det här samarbetet så krävs det ju mera tid än så. För på den dan så finns dem ju till inte bara för oss naturligtvis utan många andra intressenter i området också som tycker att det är bra att ha goda relationer och så att säga får använda den kompetens som polisen har inom mångområde, jag menar dem har läst massor med juridik och kan ge väldigt bra och konkreta så att säga både råd och information till både barn och vuxna.

Polis E: Utifrån hur det fungerar idag så tycker jag nog att det fungerar väldigt bra! Det finns ingen skola som har brutit relationen med oss, eller kontakten med oss. Det är ingen skola som vi har brutit kontakten med.

Om vi går ut med information till en skola eller har ett önskemål och ställer ett krav på en skola så tycker jag att det hittills har varit enormt tillmötesgående och mellan skolorna och polisen så finns det fortfarande några behov, ett oetablerat kontakt. Så för mig att säga, att nej det fungerar jätte bra idag och att det finns ingen utvecklingspotential, för man kan alltid förbättra allting osv.

Men där vi är idag så tycker vi att det fungerar bra. Det ställs också litegrand emot hur våran vardag i jobbet ser ut. Jag vet att skolorna vill att vi ska komma dit oftare och göra social besök och komma och ta en fika med lärarlaget eller bara gå runt och synas på skolan. Men väldigt ofta så jobbar vi kväll - och natt pass och när vi jobbar dag pass då har vi som regel andra saker vi ska ta tag i. För att vara riktigt rak så kan man säga att det är inte på våran högsta prioritet att åka och besöka skolor för att det ger inte oss någonting på handen för stunden så att säga!

Sen så önskar vi väl att vi haft lite fler kollegor och lite mer tid så att man hade hunnit göra detta också. För vi förstår och ser vikten utav att åka och göra dem här besöken. Men vi är dåliga på det, vi skulle kunna besöka.

Polis A: Mm, men våran huvuduppgift är ju att skydda medborgarna, så att det är ju då främst kvällstid som folk känner en otrygghet.

När jag frågade eleverna hur de tyckte att samarbetet var synligt för dem, fick jag ett självklart svar. Samarbetet var synligt för eleverna eftersom polisen brukade komma och ta en fika eller hänga i matsalen.

På vilket sätt är samarbetet synligt för er elever på skolan?

Kanar: På vilket sätt är samarbetet synligt för er elever på skolan?

H: Dom brukar äta frukost

T: Dom äter med oss i matsalen, dom brukar sitta i kafeterian.

J: Det finns ju en polisstation i närheten. Det borde betyda att det finns ett samarbete mellan dom, alltså mellan skolan och polisen.

Tjejernas svar var väldigt likt killarna.

N: När något händer så ringer skolan till polisen direkt.

S: Dom brukar komma till skolan och fika och prata med oss.

A: Det finns oftast poliser i skolan.

När jag frågade ungdomarna om dem har pratat med poliserna som har vistats på skolan fick jag olika svar.

N: Nej, varför ska jag göra det?

A: Jag brukar hälsa på dem.

S: Jag med, brukar säga hej.

J: Dom är snälla, vi kanske ibland sitter med dom.

H: Dom är schyssta

T: Jag brukar hälsa

En förbättring av samarbetet

När jag frågade Kerstin hur skolan kunde förbättra relationen mellan elev och polis, fick jag som svar att många elever har haft dåliga erfarenheter med poliser och behöver därför en chans till att lära känna polisen i en mer avslappnad miljö, som till exempel i klassrummet.

Kanar: Mm, men vad tror ni att skolan kan göra för att förbättra relationen t.ex. mellan polis och elever? För att det är ju lite spänt, i alla fall att vissa elever som jag har intervjuat kan känna sig att dem tycker att känns lite konstigt att polisen är där och varför dem är där för att dem kopplar det till något negativt.

Kerstin: Ja, det är såhär också att många utav eleverna, i alla fall här då, har ju negativa erfarenheter utav överheten kanske från dom länder där dom kommer, där man ju i många fall tyvärr hanterar saker och ting på ett ganska brutalt sätt. Det är jaa...

Många har haft dåliga erfarenheter helt enkelt. Och det gör ju att dom har en bild, en del utav våra elever.

Jag menar det vi kan göra är ju att se till dels som jag sa innan dem ska finnas här ibland bara för att gå runt ta en kaffe eller äta mat med eleverna. Men sen vet jag ju också att olika (vi har ju lärarlag här nu då) att olika lag bjuder in dom för att sitta och prata med eleverna, tala om vilka arbetsuppgifter dom har, hur en vecka kan se ut och vad som händer om man gör det eller det eller detta liksom och ofta, alltså naturliga möten är alltid det allra bästa.

Kanar: Mm

Kerstin: Jag menar, en elev som redan har råkat illa ut är..

Ska naturligtvis möta överheten så att säga på ett sätt som gör att man inte ska behöva vara rädd men samtidigt så, är ju allra bästa om så att säga om polisen kan redan innan få och inte bara polisen utan även skolan naturligtvis kan få ungdomarna att förstå att brott i alla former är inte lönsamt i längden.

Så som Kerstin påpekar, kan det vara bra att möta polisen utan att vara rädd. Ungdomarna bör få en chans att möta polisen utan något skäl. Det kan faktiskt vara bra om polisen håller föreläsningar om hur polisens arbete går tillväga. Naturliga möten är något som Kerstin anser kan vara till en fördel för att förbättra relationen mellan eleverna på Ross Tensta gymnasium och polisen.

När jag frågade eleverna om polisen någon gång hade kommit till någon av deras lektioner för att föreläsa om deras arbete, fick jag svaret nej. Om nu denna möjlighet finns så har det inte skett enligt eleverna, inga elever har hört talas om att polisen har haft någon form av föreläsning i skolan. Vare sig Kerstin Friborg eller poliserna som jag intervjuade tänkte på att eleverna kanske behöver få information om hur samarbetet fungerar. Det enda eleverna är medvetna om är att det finns ett samarbete mellan polis och Ross Tensta Gymnasium som betyder att polisen ibland kommer och tar en kopp kaffe. Eleverna bör få information om hur samarbetet fungerar så att dem kan vara mer öppna för polisens närvaro, just nu anses polisen vara utomstående som kommer in till skolan och lägger sig i problem som enligt eleverna inte angår polisen.

Sen så verkar det finnas brister i samarbetet mellan Ross Tensta Gymnasium och polisen. Det verkar finnas kommunikationsbrister i och med att Kerstin är osäker på hur ofta närkontoret är öppet och polisens omedvetenhet kring vilka skolor dem har och hur många dem är ansvariga för.

När jag frågade ungdomarna vad dem tyckte att skolan kan göra för att förbättra relationen mellan polisen och ungdomarna, fick jag höra om en specifik händelse.

Kanar: Vad kan skolan göra för att förbättra relationen mellan er ungdomar och polisen?

N: Polisen kan vara trevligare.

Kanar: Vad menar du då?

N: Jo, en gång så körde polisen in till skolgården med hög fart. Vi alla trodde att något hade hänt, fastän vi ändå visste att inget hade hänt!

Polisen parkerar deras bil precis utanför entrén och går in till skolan. Fem minuter senare kommer poliserna ut igen med varsin kaffekopp i handen, sätter sig i bilen och gasar därifrån. Det var jätteenödigt av polisen att göra så.

A och S: Mm, vi håller med jätteenödigt.

A: Dom behövde inte göra sådär, dem behövde inte gasa sådär.

Just denna specifika beteende från polisen var mycket onödigt. Det stärkte bara den stereotypa föreställningen som eleverna redan har gentemot polisen. Det är sådana beteenden som denna som förvärrar den redan infekterade relationen mellan ungdomarna och polisen. Polisen säger att dem gärna vill förbättra relationen mellan eleverna och polisen, men just sådana beteenden och aktioner förvärrar det.

Simon Andersson (Andersson, Simon 2006, s.159) framlägger i rapporten *släcka eld med bensin* att det inte finns någon officiell erkännande, om att något problem existerar mellan polisen och deras stereotypa föreställning gentemot människor med annan etnisk bakgrund än svensk. Men Andersson visar tydligt att det finns ett problem som borde lösas. Jag anser att mina intervjuer visar också att det finns ett problem i relationen mellan polis och ungdomarna i Tensta gymnasium. Jag anser att en utredning bör göras för att lösa detta problem.

Kanar: Tycker ni att ni har en bra relation med ungdomarna i närheten, i närområdet?

Polis E: Ehh, det är en fråga som kanske ger två svar. Den ena är: Ja det tycker vi att vi har och nej det tycker vi inte att vi har!

Ehm vi, om man säger att vi upplever att vi har en bra relation till ungdomarna så menar vi nog på att dem ungdomar som vi tycker är intressanta och har koll på, dem har vi en relation så till vida att vi vet vem dem är osv.

Däremot så är det inte så att vi sitter hemma hos varandra och tittar på film en fredagskväll, utan det är ganska så arbetsinriktat. Dom här ungdomarna dom är inte så många som det finns ungdomar i Tensta och Rinkeby utan det finns ju för oss då ett väldigt stort mörkertal av ungdomar som vi inte känner till alls. Och det är helt enkelt för att vi inte behöver känna till dem och då är det ju bra. Det vill säga dem ungdomarna som i regel sköter sig ganska väl, dom vet vi inte vem dem är och det finns egentligen inte skärskilt stor anledning att göra det heller.

Vi har nåt litet projekt här vid sidan av vårt arbete som kommer att rulla igång ikväll för övrigt. Vi har ungefär 10 stycken ungdomar som är skötsamma, som får följa med oss på lite studiebesök osv. Någoting som vi kallar för polisens ungdomsvolontärer och dem är rekryterade på frivilligt basis. Dom har själv fått välja att gå med i det här osv. Och det här är genomgående ungdomar som vi aldrig har träffat innan vi drog igång det här projektet, utan det är helt vanliga ungdomar som är skötsamma och ingenting som vi har haft polisiärt att göra med på det här sättet. Utan dom känner vi bara genom projektet. Så bra relation med ungdomarna...
Aa e a...
Det är ett komplext svar ja eller nej.

Poliserna själva är väldigt osäkra på om de har en bra relation med ungdomarna i Tensta. För polisen är ungdomarna ”dem andra”, och för eleverna på Ross Tensta Gymnasium är polisen ”dem andra”. Polis E berättade under intervjun att de hade ett nytt projekt på gång som startade samma dag som jag utförde intervjun (2009-12-10). Projektet kallas för polisens ungdomsvolontärer och det är frivilligt rekryterade ungdomar under 18 år.

Det finns ungdomar som arbetar ideellt med polisen, i begränsad utsträckning eftersom de är under 18 år. Ungdomsvolontärerna är knutna till poliskontoren. Att ha ungdomsvolontärer innebär att polisen träffar ungdomar utanför den brottsliga arenan för att skapa goda relationer.

Ungdomsvolontärerna erbjuder olika typer av aktiviteter som innebär att de får en ökad kunskap om

de samhällsaktörer som arbetar med brottsförebyggande arbete och trygghetsskapande åtgärder. På så sätt får polisen goda ambassadörer bland ungdomarna. (polisen.se, 2010)

Detta stod på polisens hemsida om polisens ungdomsvolontärer. Polis E var tydlig med att förklara att dessa ungdomar som deltog i projektet var ungdomar som dem inte har haft någon tidigare polisiärt kontakt med. Precis som ungdomarna är poliserna väldigt osäkra på hur deras relation med ungdomarna är. För Polis E är en bra relation till ungdomarna i Tensta baserat på att han har koll på de ungdomar han anser vara intressanta att hålla koll på.

Än en gång vill jag betona att en utredning behövs för att förbättra relationen mellan polisen och medborgarna i förorten. Att polis E tycker att en bra relation med ungdomarna är när man har koll på dem intressanta ungdomarna är fel.

Så som Kerstin Friberg betonade under intervjun att många ungdomar har dåliga erfarenheter med polisen, vidare betonade hon att polisen bör synas utanför polisiära tillfällen. Detta är något som varken polis E eller hans kollega har funderat på.

Slutsats och avslutande diskussioner

Samarbetet som polisen tror sig ha skapat med ungdomarna överensstämmer inte med bilden som ungdomarna har fått av polisen. Det finns fortfarande ett "vi" och "dem andra" tänkandet som genomsyrar i alla mina intervjuer. Polisen anser att de har ett bra samarbete med skolan men den biträdande rektorn Kerstin Friborg betonar under intervjun att samarbetet skulle kunna fungera bättre om poliserna var mer närvarande. Det fanns tydliga brister gällande kommunikationen mellan skolan och närpoliserna. Detta syntes när biträdande rektor Kerstin Friborg var osäker på vilka dagar närpoliserna hade öppet. Om samarbetet mellan Ross Tensta Gymnasium och närpolisen var så bra som dem intervjuade poliserna sa att dem hade, så borde Kerstin Friborg ha vetat vilka dagar närpoliserna hade öppet.

Det finns inget officiellt avtal angående ett samarbete mellan Ross Tensta Gymnasium och närpolisen. Samarbetet har tillkommit efter ett verbalt avtal mellan rektor och polisen i och med att polisen har fått tillåtelse att vistas på skolans fastigheter.

Samarbetet i sig är synligt för eleverna eftersom polisen ibland kommer förbi och tar en kopp kaffe. Att polisen kommer förbi och tar en kopp kaffe och hälsar på eleverna, betyder inte att de har en relation till eleverna. Precis som polis E sade under intervjun

Ehm vi, om man säger att vi upplever att vi har en bra relation till ungdomarna så menar vi nog på att dem ungdomar som vi tycker är intressanta och har koll på, dem har vi en relation så till vida att vi vet vem dem är osv. Däremot så är det inte så att vi sitter hemma hos varandra och tittar på film en fredagskväll, utan det är ganska så arbetsinriktat."(Polis E 2009)

Visst kan ett samarbete med polisen se bra ut för allmänheten. Men samarbetet i sig har en massa brister bland annat inom kommunikation mellan skolan och närpolisen. Vidare så förstår båda parterna att brist på tid och bemanning av poliser gör att samarbetet inte kan utvecklas. Allard och Alvéns (Allard & Alvéns 2006, s.4) enkätundersökningar visade också att det fanns brister i samarbetet mellan polis och skola. Allard och Alvéns ansåg att en bra samverkan mellan polis och skola var viktigt, detta eftersom polisen kunde fånga upp de elever som var i farozonen och via det förebygga att brott sker.

Enligt polis E så har dem inga ramar på hur samarbetet ska fungera och hur dem ska gå tillväga. Poliserna som jag intervjuade hade en egen uppfattning på hur samarbetet fungerar och biträdande

rektor Kerstin Friborg hade en annan syn på hur samarbetet fungerar. Att polisen och skolan får något ifrån samarbetet är båda parterna eniga om, men ingen av dessa två parter har nog tagit sig tid och tänkt på vad eleverna kan få ut av samarbetet. Visst säger Kersti Friborg att samarbetet kan vara bra eftersom eleverna får en möjlighet till att träffa polisen i ett neutralt sammanhang utan någon baktanke. Men eleverna som jag intervjuade tyckte att det egentligen inte spelade någon roll om polisen var närvarande eller inte, men eleverna ansåg dock att skolan borde kunna lösa uppkommande problem själva utan att blanda in utomstående. I detta fall räknas polisen vara dem utomstående som inte är inkluderade i elevernas vardag.

Eleverna på Tensta Gymnasium hade en gemensam attityd gentemot polisen. Eleverna hade både positiva och negativa känslor mot polisen. Bland annat så tyckte eleverna att det skulle vara bättre med en polis som hade en invandrarbakgrund. Eleverna tyckte också att mindre problem ska lösas emellan dem själva utan att polisen ska blandas in. Ungdomarna som Andersson intervjuade hade blandade känslor gentemot polisen. Det var precis samma sak för eleverna på Ross Tensta Gymnasium, det var både negativa och positiva känslor. Eleverna på Ross Tensta gymnasium uttalade alltid polisen som ”dem andra” som inte tillhörde i samma dimension som eleverna.

Polisens önskan att vilja förbättra relationen mellan elever och poliser är något som man kan diskutera. Att en polis en gång bestämde sig för att köra snabbt in på skolgården, gå in till skolan och komma ut med en kopp kaffe och sen gasa därifrån, var inte något som förbättrade relationen. Utan just denna incident infekterade den redan skadade relationen ännu mer.

Framtida lösningar

Regering borde tillsätta en kommission som undersöker hur samarbetet funkar mellan polis och skola. Ett krav på ett samarbete mellan skolor och polisen borde vara en självklarhet och resurser bör sättas till en utveckling kring samarbetet. Ett fungerande samarbete mellan polis och skola leder till en tryggare miljö på skolor och ett förebyggande av kriminalitet.

Just när det gäller förorter som Tensta anser jag att det är viktigt att skolor etablerar ett fungerande samarbete mellan skola och polis. Ett samarbete som bygger på att förbättra den förutfattade åsikten som många ungdomar har gentemot polisen. Att polisen har förutfattade tankar om ungdomarna är också något som behöver bearbetas. Den stereotypa föreställningen som polisen och ungdomarna i förorterna har gentemot varandra bör tas uti med och avvecklas. Man måste även undervisa allmänheten till att vara källkritisk gentemot media och inte tro på allt som skrivs om förorterna. Det är ett stort projekt som kräver att hela samhället deltar i, även medborgarna.

Källförteckning

Litteratur

- Ahmadi, Nader (red.) (1998). *Ungdom, kulturmöten, identitet*. Elanders Berlings, Arlöv
- Mathiasson, Leif (red) (2004). *Utanförskap och gemenskap en antologi om rasism, mångkultur och religion*. Kristianstads Boktryckeri
- Patel, Runa & Davidson, Bo (2003). *Forskningsmetodikens grunder. Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Sverige: studentlitteratur
- Sernhede, Ove (2007). *Alienation is my nation*. Ordfront förlag
- Läroboken (2005). Lärarnas riksförbund. Modin tryckoffset

Uppsatser

- Adolfson, Niklas & Nyrén, Petter (2004). *Kontakten mellan polis och ungdomar*. Umeå universitet
- Allard, Fredrik & Alvé, Maria (2006). *Polis och skola i samverkan – hur fungerar det i Gävle?*. Umeå universitet
- Andersson, Jenny (2008). *Ungdomars attityder till polisen. En diskursanalys*. Göteborgs universitet
- Lindbäck, Jonas (2009). *Förort, främlingskap och frändskap. Skolan i det urbana samhället*. Göteborgs universitet

Rapporter och tidningar

- Andersson, Simon (2006). Släcka eld med bensin I: Kamali, Masoud . *Den segregande integrationen, om social sammanhållning och dess hinder*

Elektroniska källor

www.aftonbladet.se 2009-02-16

Hall, Stuart (1997) the spectacle of the 'other' I: Representation: cultural representations and signifying practices (Elektronisk)

Tillgänglig:<

- http://books.google.se/books?id=dAqycFD4PBsC&pg=PA223&dq=spectacle+of+the+other,+stuart&hl=sv&ei=BG4gTfCeBoiLswbf_4H9DQ&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=1&ved=0CCYQ6AEwAA#v=onepage&q=spectacle%20of%20the%20other%2C%20stuart&f=false (2011-01-02)

Polisen (2010) västerort, närpolis enheten (2010) (Elektronisk)

Tillgänglig:<

- <http://www.polisen.se/Halland/sv/Om-polisen/lan/St/op/Polisen-i-Stockholms-lan/Organisation/Narpolisavdelning/Vasterort/Narpolis enheten-i-Vasterorts-polismastrardistrikt/> (2010-12-30)

Sernhede, Ove (2009, vol 18, NR1, 7-32). *Territoriell stigmatisering, ungas informella lärande och skolan i det postindustriella samhället.*

- Tillgänglig:<

http://www.oru.se/Extern/Forskning/Forskningsmiljoer/HumUS/Utbildning_och_Demokrati/Tidskriften/2009/Nr_1/Ove%20Sernehede.pdf

Stockholm stadsdelsförvaltning(2010) Tensta stadsdel, områdesfakta (2010) (Elektronisk)

Tillgänglig:<

- <http://www.usk.stockholm.se/tabellverktyg/tv.aspx?projekt=omradesfakta&omrade=22408>
(2010-12-29)

Stockholm stadsdelsförvaltning (2010) Spånga-Tenstas historia (2010) (Elektronisk)

Tillgänglig:<

- <http://www.stockholm.se/omstockholm/forvaltningar-och-bolag/stadsdelsforvaltningar/Spanga-Tensta/Spanga-Tenstas-historia/> (2010-12-29)

Stockholm stadsdelsförvaltning (2011) Ross Tensta Gymnasium, Om Ross konceptet (2011)
(Elektronisk)

Tillgänglig:<

- <http://www.tea.edu.stockholm.se/index.php?page=rosskonceptet> (2011-01-25)

Intervjuer

Intervju med tjejerna (2009-12-04)

Intervju med killarna (2009-12-04)

Intervju med polis E och A (2009-12-10)

Intervju med Biträdande rektor Kerstin Friborg (2009-12-11)

Bilaga 1

Frågor som jag ställde till eleverna på Ross Tensta Gymnasium

- Tycker ni att det är viktigt att skolor har ett samarbete med polisen?

Om det är så, på vilket sätt är det synligt?

- Tror ni att Ross Tensta Gymnasium har ett samarbete med polisen?

Om det inte finns något samarbete som ni är medveten om, tycker ni som elever på Tensta gymnasium att det är viktigt?

- Tycker ni att relationen mellan polisen och elever är bra eller dåligt?

Om dåligt på vilket sätt kan denna relation förbättras genom skolan?

Frågor som ställdes till biträdande rektor Kerstin Friborg och polisen

- Har Ross Tensta Gymnasium ett samarbete med polisen?
- Hur fungerar samarbetet, nu när polisen är så nära?
- Vad tror ni att skolan kan göra för att förbättra relationen mellan polisen och eleverna?
- Hur tror ni att samarbetet kan utvecklas till att bli bättre?

Bilaga 2

Hej mitt namn är Kanar Janet och går på Södertörns Högskola. Jag går på lärarutbildningen och ska nu skriva min C-uppsats i Utbildningsvetenskap . För att kunna skriva min uppsats krävs det bland annat ett visst antal intervjuer med elever. Ämnet för min uppsats handlar om Polisens närvaro i skolan. Mitt mål med uppsatsen är att komma fram till om det är bra eller dåligt med att ha polisen närvarande i skolan.

Intervjuerna som jag kommer att göra kommer att vara anonyma, alltså inga namn. Eleverna kan när som helst ångra sitt deltagande i intervjun. Intervjuerna som jag kommer att göra är bara för mig och kommer inte att höras av någon än mig. Det är jag personligen som kommer att använda mig utav svaren och senare ta bort dem i samband med att uppsatsen blir färdig.

Jag behöver vårdnadshavarens godkännelse för att eleven skall kunna delta i intervjun. Jag som vårdnadshavare för eleven:

.....

Godkänner härmed denna elevs deltagande i intervjun. Jag är fullt medveten om att mitt barn kan när som helst dra sig ur intervjun.

Vårdnadshavarens namnteckning:

.....

Vårdnadshavarens namnförtydligande:

.....

